

Monumentnummer*: 516937

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 september 2000
Kadaster deel/nr 82968/81

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Arnhem		Arnhem		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Kastanjelaan	7			6828 GH	Arnhem		
Kastanjelaan	9			6828 GH	Arnhem		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Arnhem		Q				1468	
Arnhem		Q				1469	

Omschrijving**

Inleiding

Blok van twee HERENHUIZEN, waarvan nr. 9 met HEKWERK, gebouwd rond 1880 in eclectische stijl. De voorgevels vertonen onderling grote overeenkomst. De verschillen betreffen de plaats van de balkons, de geveldetailering van de derde bouwlaag, de aan- of afwezigheid van persiënnes en de staat van onderhoud.

De herenhuizen zijn gelegen in de oostelijke gevelwand van de Kastanjelaan juist op de plaats waar de rooilijn verspringt. De huizen zijn t.o.v. het linker buurpand naar achteren geplaatst en bezitten daardoor ondiepe voortuinen. De Kastanjelaan is één van de belangrijkste straten in het Spijkerkwartier, een grotendeels in het laatste kwart van de 19de eeuw aangelegde woonwijk, waarvan het zuidelijk deel voornamelijk met herenhuizen is bebouwd. Het Spijkerkwartier ontleent haar naam aan landgoed het "Geldersch Spijker", dat hier oorspronkelijk lag. In de Kastanjelaan staan nog twee hardstenen hekposten behorend bij de ingang van het landgoed, waarvan het huis lag op de plaats waar nu de kruising van de Parkstraat met de Prins Hendrikstraat ligt. De laatste eigenaresse van het landgoed verkocht haar bezit in fasen aan de gemeente Arnhem, die het vervolgens liet bebouwen door particulieren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving:

Blok van twee witgepleisterde HERENHUIZEN op rechthoekig grondplan met twee rechthoekige uitbouwen aan de achterzijde. De panden bevatten een souterrain en drie bouwlagen, waarbij de derde bouwlaag aanzienlijk lager is dan de eerste en de tweede bouwlaag. De uitbouwen aan de achterzijde bezitten twee bouwlagen. Tussen de uitbouwen bevinden zich twee serres. Onder de serres bevinden zich vóór de souterrains verdiepte ruimtes. Ieder pand afzonderlijk bezit een zolder onder een schilddak met gesmoorde Hollandse pannen, waarin eenvoudige, kleine dakvensters zijn aangebracht. Tussen beide daken bevinden zich twee gemetselde, deels gepleisterde schoorstenen.

De gevels zijn gepleisterd en deels wit geschilderd. Bij nr. 9 zijn de voor- en achtergevel wit geschilderd, bij nr. 7 enkel de voorgevel.

De VOORGEVELS worden horizontaal geleed door een gepleisterde vooruitspringende plint, een waterlijst en een sierband in diepreliëf ter hoogte van resp. de onderdorpels en de bovenlichten van de vensters van de eerste bouwlaag, een cordonlijst tussen de eerste en de tweede bouwlaag en waterlijsten ter hoogte van resp. de bovenlichten van de tweede bouwlaag en de hekjes van de Franse balkons van de derde bouwlaag. De gevels worden afgesloten door een hoofdgestel met geprofileerde kroonlijst.

De VOORGEVEL van het blok is nagenoeg symmetrisch ingedeeld, de gevelindeling van ieder pand afzonderlijk is asymmetrisch in de eerste bouwlaag en symmetrisch in de tweede en de derde bouwlaag. De panden zijn drie vensterassen breed. De deuren bevinden zich aan de buitenzijde. De deuren en de vensters van de eerste bouwlaag bevinden zich in ondiepe getoogde nissen met geornamenteerde sluitstenen. De deuren zijn geplaatst in kozijnen op hardstenen neuten, die voorzien zijn van brede, geprofileerde kalven met afgeronde hoeken aan de onderzijde en getoogde bovenlichten. Nr. 9 bezit een paneeldeur met twee ruiten en gietijzeren roosters. Bij de paneeldeur van nr. 7 is bij de ruiten de middenstijl verwijderd en ontbreken de roosters. Voor de deur ligt een hardstenen stoep. In de plint bevinden zich getoogde souterrainvensters met stolpramen en smeedijzeren hekjes.

De vensters in de eerste bouwlaag zijn getoogd en bij nr. 9 voorzien van schuiframen en persiënnés met een vast bovendeele, dat ongeveer de helft van het bovenlicht beslaat. De onderste lamellen van de persiënnés kunnen naar buiten worden geklapt. Bij de vensters van nr. 7 is later een vast kalf aangebracht en ontbreken de persiënnés. Onder de vensters bevinden zich verdiepte velden, waarin bij nr. 9 drie Andreaskruisen in diepreliëf zijn aangebracht.

De balkons bevinden zich ter hoogte van de tweede bouwlaag. Nr. 9 bezit een balkon over de volle gevelbreedte, dat rust op vier geornamenteerde consoles en een uit bewerkte houten posten, geornamenteerde gietijzeren hekjes en een geprofileerde lijst bestaande balustrade bezit. Nr. 7 bezit twee balkons op geornamenteerde consoles van hetzelfde type, die voorzien zijn van houten hoekposten met casementen en rijk geornamenteerde gietijzeren hekjes. Dubbele balkondeuren met getoogde bovenlichten geven toegang tot de balkons. De deuren van nr. 9 zijn voorzien van getoogde persiënnés. Tussen de beide balkondeuren van nr. 7 bevindt zich een getoogd venster voorzien van een T-schuifraam en een verdiept veld met diamantkoppen aan de onderzijde. Het bovenste deel van de bovenlichten bezit een geprofileerde omlijsting met geornamenteerde sluitstenen, die overloopt in een waterlijst.

In de derde bouwlaag bezit nr. 9 drie Franse balkons, bestaande uit dubbele paneeldeuren met afgeronde bovenhoeken, gietijzeren hekjes met houten lijst en persiënnés. De buitenste deuren bezitten een wenkbrauwboog met kuif, de middelste deur een omlijsting met uitspringende hoeken en een ornament, dat de architraaflijst doorsnijdt, in het midden. Bij nr. 7 zijn de balkondeuren vervangen door ramen en is het onderste deel dichtgezet. De omlijsting is vrijwel hetzelfde als bij nr. 9. Bij nr. 7 bezitten de wenkbrauwbogen echter rechte hoeken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De RECHTER ZIJGEVEL bezit een venster met driedelig kozijn en drie segmentboogvormig afgesloten 2-ruits ramen. De gevel wordt afgesloten door een houten lijst. Rechts bevindt zich een gewijzigd poortje naar de achtertuin.

De LINKER ZIJGEVEL is niet bekeken. Links bevindt zich een getoogd houten poortje naar de achtertuin.

De ACHTERGEVELS bezitten recht gesloten, deels gekoppelde vensters, voorzien van T-schuiframen in de eerste en tweede bouwlaag en 4-ruits stolpramen in de derde bouwlaag. De serre van nr. 9 bestaat uit houten delen met panelen en enkel- of 2-ruits ramen en bovenlichten. De serre van nr. 7 lijkt gewijzigd. De VOORTUIN van nr. 9 wordt van het trottoir gescheiden door een eenvoudig smeedijzeren hekwerk op een gemetseld voetmuurtje. Bij nr. 7 ontbreekt het hekwerk.

De ACHTERTUINEN zijn vrij diep en worden van elkaar gescheiden door een gemetselde, door een rollaag afgesloten muur, die met een in- en uitzwenkende beweging naar boven, aansluit op de muur tussen de serres.

Het INTERIEUR van nr. 9 verkeert nog grotendeels in oorspronkelijke staat wat betreft indeling en afwerking. Op de begane grond zijn bewaard gebleven: de vestibule met marmeren vloer, plinten en trap treden, gemarmerde lambrizing, geornamenteerd stucplafond, schouderboogvormig afgesloten stucpanelen met kuiven en een rijk bewerkte tochtdeurpartij, bestaande uit een meerruits paneeldeur met boven- en zijlichten voorzien van mousselineglas; de gang met marmeren vloer en plinten en een twee-armige bordestrap met lambrizing en een leuning bestaande uit een klauw, gietijzeren spijlen en een geprofileerde handlijst; twee kamers en suite en een serre van elkaar gescheiden door twee paar schuifdeuren, twee zwart marmeren schouwen en rijk geornamenteerde stucplafonds. In de kelder bevindt zich de keuken met schouw, muurkasten met veelruits deurtjes en een granito aanrecht. Op de eerste verdieping zijn twee zwart gemarmerde houten schouwen en een viertal stucplafonds bewaard gebleven. Op de tweede verdieping zijn alle deuren en hun omlijstingen gehout. In het gehele pand zijn paneeldeuren in geprofileerde omlijsting bewaard gebleven.

Het interieur van nr. 7 is niet bekeken.

Waardering:

Blok van twee HERENHUIZEN, waarvan nr. 9 met HEKWERK, gebouwd rond 1880 in eclectische stijl.

- Van architectuurhistorisch belang als een goed en gaaf voorbeeld van een blok herenhuizen in eclectische stijl met bijzondere esthetische en deels zeldzame kwaliteiten in de voorgevel zoals gave verhoudingen, een rijke ornamentiek en bij nr. 9 de aanwezigheid van een balkon over de volle gevelbreedte en de oorspronkelijke persiënnes.

- Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van de oostelijke gevelwand van de Kastanjelaan juist op de plaats waar de rooilijn verspringt. De Kastanjelaan is één van de belangrijkste straten in het Spijkerviertel, een grotendeels in het laatste kwart van de 19de eeuw aangelegde woonwijk, waarvan het zuidelijk deel voornamelijk met herenhuizen is bebouwd.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument